

บทแนะนำหนังสือ

พิชญพรพรรณ อนันตบุญวัฒน์

อาจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตำราหลักภาษาไทย ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ อาจารย์ประจำ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เล่มนี้ เป็น ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อเดือนธันวาคม 2562 ซึ่งผู้เขียนได้ระบุไว้ในคำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 2 ไว้ว่า

“หลังจากที่ได้จัดพิมพ์ตำราหลักภาษาไทยครั้งแรก เมื่อเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ปรากฏว่า มีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก ทั้งศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยทั่วประเทศ ทำให้ตำราหมดลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีผู้สนใจสอบถามเข้ามาอยู่เสมอว่า เมื่อไรจะจัดพิมพ์อีกครั้ง ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้เขียนจึงตัดสินใจพิมพ์ตำราหลักภาษาไทยเป็นครั้งที่ 2 เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ที่สนใจ

การพิมพ์ตำราหลักภาษาไทยครั้งที่ 2 นี้ ผู้เขียนไม่ได้แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาใด ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากเป็นช่วงระยะเวลาที่สั้นมากจากการพิมพ์ครั้งแรก”

สำหรับจุดประสงค์ในการพิมพ์นั้น ผู้เขียนต้องการที่จะให้เป็นเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักภาษาไทยสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รวมทั้งต้องการให้เป็นคู่มือสำหรับครูอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ดังที่ได้ระบุไว้ในคำนำการพิมพ์ครั้งที่ 1 ว่า

“ตำราวิชาหลักภาษาไทยเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาหลักภาษาไทย ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยกล่าวถึงเนื้อหาหลักภาษาไทยตามแนวคิดของพระยาอุปถิตศิลปสาร แต่ในบางเนื้อหาผู้เขียนได้กล่าวถึงแนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้น ๆ ประกอบด้วย เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น...

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าตำราเล่มนี้จะช่วยให้นักศึกษาและผู้ที่มีสนใจมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักภาษาไทย และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในอนาคตได้เป็นอย่างดี”

เนื้อหาในตำราเล่มนี้มีทั้งหมด 8 บท แต่ละบทจะมีรูปแบบการเขียนเหมือนกัน คือประกอบด้วย เนื้อหา สรุปท้ายบท และคำถามท้ายบท โดยบทที่ 1 เป็นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักภาษาไทย ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างหลักภาษากับไวยากรณ์ไทย ความหมายของหลักภาษาไทย ความสำคัญของหลักภาษาไทย และความเป็นมาของหลักภาษาไทย

บทที่ 2 กล่าวถึงระบบเสียงในภาษาไทย ได้แก่ ความหมายและประเภทของเสียงในภาษาสระในภาษาไทย พยัญชนะในภาษาไทย และวรรณยุกต์ในภาษาไทย

บทที่ 3 เรื่องพยางค์ในภาษาไทย ได้แก่ ความหมายของพยางค์ ส่วนประกอบของพยางค์ วิธีประสมอักษร และวิธีกระจายอักษร

บทที่ 4 เป็นเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน และหน้าที่ของคำ

บทที่ 5 กล่าวถึงเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ได้แก่ คำมูล คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำสมาส คำสนธิ และข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการสร้างคำในภาษาไทย

บทที่ 6 เรื่องวลีในภาษาไทย ได้แก่ ความหมายของวลี ความแตกต่างระหว่างคำ กลุ่มคำ และประโยค ประเภทของวลี และหน้าที่ของวลี

บทที่ 7 เป็นเรื่องประโยคในภาษาไทย ได้แก่ ความหมายของประโยค ส่วนประกอบของประโยค ประเภทของประโยค และประโยคที่ซับซ้อน

บทสุดท้าย บทที่ 8 จะให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องคำราชาศัพท์ ได้แก่ ความหมายของคำราชาศัพท์ ลำดับชั้นของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ในรัชกาลปัจจุบัน ความเป็นมาของการใช้คำราชาศัพท์ ที่มาของคำราชาศัพท์ ประเภทของคำราชาศัพท์ คำขึ้นต้นและลงท้ายในการกราบบังคมทูล การกราบบังคมทูลในโอกาสต่าง ๆ คำขึ้นต้นและคำลงท้ายในการเขียนจดหมาย คำราชาศัพท์ที่ควรรู้ ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการใช้คำราชาศัพท์ คำราชาศัพท์สำหรับพระภิกษุ และถ้อยคำสำหรับสุภาพชน

จากเนื้อหาในตำราเล่มนี้จะเห็นได้ว่า มีเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามเนื้อหา หลักภาษาไทย นอกจากนี้ยังเรียงลำดับเนื้อหาจากหน่วยเล็กที่สุดของภาษา ซึ่งก็คือเรื่องเสียง ไปถึงหน่วยที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับ คือ พยางค์ คำ วลี และประโยค ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดเข้าใจได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ หนังสือเล่มนี้ยังใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และตัวอย่างที่ยกมาประกอบการอธิบาย เหมาะสมกับการใช้ภาษาในปัจจุบัน ดังที่ พรพิไล เลิศวิชา ได้กล่าวไว้ในเฟซบุ๊กว่า

“ได้รับหนังสือจากท่านอาจารย์เรียบร้อยแล้ววนะะ นั่งเปิดอ่านดู บางส่วนแล้ว ท่านทำงานดีมาก และ คำอธิบาย ตัวอย่างข้อความ ประโยค ฯลฯ ก็ทันสมัย ทันยุค อ่านแล้วไม่เบื่อ สนุก เคยอ่านของพระยาอุปกิตศิลปสาร ปรมจารย์แต่อันนั้น ของท่านตัวอย่างอะไรจะเป็นสมัยก่อนหน่อย คนรุ่นใหม่ อาจจะอ่านลำบาก ต้องขอชื่นชม ประบมือให้ ขอยกย่องที่อาจารย์พากเพียร ตั้งใจทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา น่าเสียดายที่พิมพ์น้อยนะจะ น่าจะพิมพ์สัก 5,000 เล่มค่ะ ขอบคุณจากใจค่ะ”

จากการที่ผู้เขียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้วเห็นว่า หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักเรียน นักศึกษา ที่จะใช้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทย และเหมาะสำหรับครูอาจารย์ที่จะใช้เป็น

คู่มือในการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทย เพราะได้อธิบายเนื้อหาต่าง ๆ ได้ค่อนข้างละเอียดและเข้าใจได้ง่าย อีกทั้งมีการใช้แผนภูมิและตารางอธิบายประกอบในบางเนื้อหา ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพและเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น